

PÁLYÁZAT

A Farkasréti Általános Iskola intézményvezető (magasabb vezető) beosztás ellátására

Pályáztató: Emberi Erőforrások Minisztere
Pályázati azonosító: TK/196/02041-1/2019

Budapest, 2019. október

Elekházy Krisztina

Tartalomjegyzék

1. Célmeghatározás.....	2. oldal
2. Helyzetelemzés.....	2. oldal
2.1 Iskolatörténet, az intézmény társadalmi környezetének bemutatása.....	2. oldal
2.2 Intézmény tárgyi feltételei.....	3. oldal
2.3 Intézmény személyi feltételei.....	4. oldal
2.4 Használók igényének számbavétele.....	4. oldal
3. Szakmai helyzetelmezés.....	5. oldal
3.1 Alsó tagozat, oktatás, nevelés.....	6. oldal
3.2 Felső tagozat, oktatás, nevelés.....	8. oldal
3.3 Fejlesztés.....	10. oldal
3.4 Tehetséggondozás.....	10. oldal
4. Alapelvek a nevelés, oktatás kiemelt területein.....	11. oldal
4.1 Iskola hagyományai, megtartandó eredményei.....	11. oldal
4.1.2. Művészettel nevelés program.....	12. oldal
4.1.3. Könyvtár, olvasóvá nevelés program.....	13. oldal
4.1.4. Községi élet, iskolai klub.....	15. oldal
4.1.6. Hagyományörzés.....	16. oldal
4.1.7. Mérések, eredmények.....	17. oldal
4.1.8. Tanulmányi versenyek.....	18. oldal
5. Iskolafejlesztési program.....	19. oldal
5.1. Önálló tanulásra nevelés, feladatbank.....	20. oldal
5.2. Arizona program.....	21. oldal
5.3. Békés iskola program.....	22. oldal
6. Vezetési elvek.....	24. oldal
7. Kapcsolatrendszer.....	24. oldal
8. Összegzés.....	27. oldal
9. Mellékletek.....	28. oldal

„.....jó szóval oktasd, játszani is engedd szép, komoly fiada

(József Attila: Levegő)

1. Célmeghatározás

Mikor egy pedagógus belép a munkahelyére, a jövő kíván jó reggelt neki. Sokak szerint nehéz pályát választottunk, különösen iskolaigazgatóként, mégis azt gondolom, hogy olyan hivatásunk van, amely magában foglalja életcélunkat. Hitet a holnapban, bizalmat a jövőben, és cselekvő akaratot a dolgok megváltoztatásában. A legkisebb eredmény, amit elérünk iskolánkban, apró hullám ugyan, de új rezgést eredményez, ami akár húsz, harminc év múlva mutatja meg magát. Olyan iskolában taníthatok, és lehetek jelenleg vezető, ahol a tanítók és tanárok többsége így gondolkodik. Sok tehetséges ember változtatni kíván a jelenen, tisztelettel figyeli a jövőt, és megtalálja helyét és útját a rendszerben. Azért szeretném megpályázni az intézményvezetői feladatot, hogy velük együtt, képességeink szerint a legjobb irányba alakíthassuk a Farkasréti Általános Iskola jelenét, és jövőjét. Folytatni kívánom eddigi jól bevált hagyományainkat, és új utakat keresni az oktatás és nevelés eredményességének növelése érdekében.

2. Helyzetelemzés

2.1 Iskolatörténet, az intézmény társadalmi környezetének bemutatása

Az iskola 1930-ban épült, és Budapest Székesfővárosi XI. kerületi Érdi úti községi Népiskola néven kezdte meg a működését. Az első felújítás 1961-ben fejeződött be, majd a megnövekedett létszám miatt a XI. kerületi Önkormányzat 1995-98 között építtette meg az új épületszárnyat és a tanuszodát. 2007-ben lett az iskola 75 éves, a nevezetes évfordulóra készített iskolatörténeti kiállításon számos dokumentum, fénykép került bemutatásra, mely levéltárakból, múzeumokból, vagy régi diákok féltve őrzött kincsesládájából került elő. A lassan három generációt felnevelő iskola jelenlegi tanári karában többen vannak, akik 20-25 éve tanítanak itt, és a tanulók között is sokan volt diákok gyerekei, unokái

.¹ Iskolánk Dél-Buda zöldövezeti részében helyezkedik el, jó levegőjű kellemes környezetben. A családok, akik iskolánkat választják, általában jó körülmények között élnek. Tanulóink kommunikációs készsége, tanuláshoz, társaikhoz való viszonya az otthoni nevelés eredményeként jónak mondható. Iskolánk kertvárosi környezete, családi hangulata hatással van mindennapjainkra, szülőkkel tanulókkal, tanári karon belüli egymás közötti kapcsolatainkra is.

2.2 Intézmény tárgyi feltételei

Iskolánk tárgyi eszközökkel való ellátottsága megfelelő. Tavaly a XI. Önkormányzat beruházásában megvalósult az uszoda burkolatának, és gépészeti berendezéseinek felújítása. A különálló CLAPS rendszerű kisépület, melyben az alsó tagozatos osztályok egy része tanul, felújításra szorul. Az önkormányzati fejlesztési tervben szerepel az új iskolaépület bővítése, ezáltal az elavult CLAPS épület kiváltása. Iskolánk udvara is felújításra szorul, amit részben a szülők vállaltak. Szülői összefogásból megszületett az udvari lépcső bontása és újbóli burkolása. Iskolánk rendelkezik 26 osztálynak megfelelő osztályteremmel, fizika-kémia, biológia-földrajz, angol, német nyelvi, informatikai, háztartástan, és technika szaktanteremmel, ebből két terem egyben osztályterem is. A tantermek felszereltsége megfelelő, a padok és egyéb berendezések esedékes cseréje folyamatos. Az IKT eszközökkel való ellátottságban az utóbbi évben jelentős fejlesztés történt, minden osztályteremben van már projektor, és számítógép. Újbuda Önkormányzatának köszönhetően a biológia földrajz teremben kialakításra került a digitális oktatást segítő okostanterem. A digitális tábla, és a hozzá tartozó táblagépek és programok használatát az Smart 11 Nonprofit Informatikai Kft által szervezett tanfolyamon sajátíthatták el iskolánk pedagógusai. A mindennapos testnevelés oktatásában jelentős könnyebbség, hogy iskolánk egy nagy, két részre osztható, és két kisebb tornateremmel rendelkezik, ezen kívül az épület mellett futópálya és két sportpálya is használható. Könyvtárunk állománya a „Fogadj örökbe egy könyvet” program eredményeként folyamatosan bővül, munkatársaink, a magyar tanárok és a művészettel nevelést oktató tanárnő kiemelt figyelmet fordítanak arra, hogy a színvonalas kortárs gyermekirodalom megjelenjen a könyvtárban, és az ajánlott olvasmányok között is.

¹ <http://sasfa.hu/iskolank/>

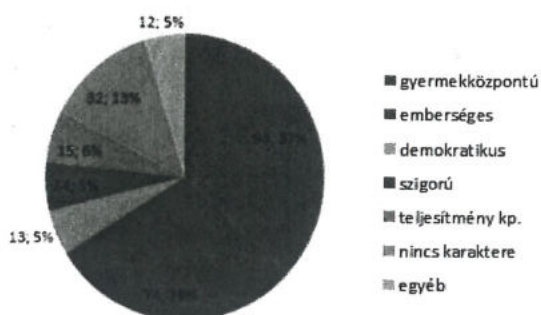
2.3 Intézmény személyi feltételei

A Farkasréti Általános Iskolában a 2019/20-as tanévben 58 fő főállású pedagógus, ebből 2 pedagógus könyvtáros, és 3 óraadó tanár dolgozik. Munkánkat segíti 2 fő iskolatitkár, és 2 fő pedagógiai asszisztens. Fontos feladat hárul a félállásban dolgozó iskolapszichológusra, aki a szülőkkel és a pedagógusokkal is együttműködik, és segíti a jelzőrendszer megfelelő működését. Jelenleg egy üres tanítói álláshelyünk van, amit az idén tanítói végzettséget szerzett pedagógiai asszisztens kollégánk lát el. Minden feladatot megfelelő szakképzettséggel rendelkező pedagógus végez. Az informatika tanári állást nem tudjuk három éve betölteni, de az órák elosztásával itt is részben sikerült megoldani a feladatok szaktanárok általi ellátását. A tanári karra jellemző a kezdeményezőkézség, kreativitás, ami megmutatkozik az iskola szerteágazó útkereső, fejlesztő kísérleteiben, már működő programjaiban. Az éves egyéni továbbképzések mellett nyitottak a pedagógusok új tanítási, nevelési módszerek kipróbálásában, korunk változó igényeihez való alkalmazkodásban. Sajnos nem sikerül minden esetben anyagilag támogatni a szakirányú továbbtanulást, ami megkönnyítené a nyugdíjba vonuló kollégák helyének betöltését. Mindemellett közös nevező az évek alatt csiszolódott értékrend, melynek lényege a gyermekek szeretete, személyiségük tisztelete, a szabályokhoz, belső rendhez való alkalmazkodásra, és a munkára nevelés. Rendszeresen járunk közös tanári kirándulásokra, év közben karácsonykor és év végén a „fehér asztal” vacsorán főzünk együtt, ami erősíti a közösséghez tartozás élményét.

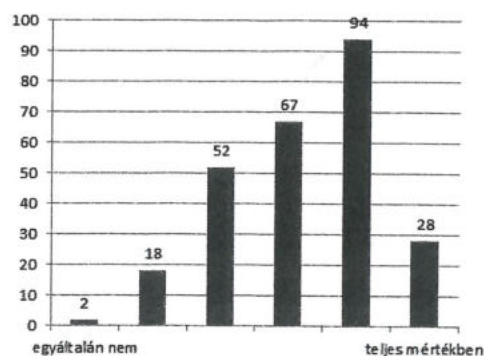
2.4 Használók igényeinek számbavétele, szülői kérdőívek, tanári elvárások, diákok véleménye

Az iskolával szembeni elvárások számbavételénél kiemelten fontos a szülők, tanárok és diákok véleményének figyelembevétele, javaslataik meghallgatása. Törékeny az egyensúly, az iskola szellemi függetlenségének, a pedagógusok alkotói szabadságának megőrzése, ugyanakkor a tanulói és szülői elvárásoknak való megfelelés között. Eddigi tapasztalataim alapján ezt sikerült megtartani, amiről a két évvel ezelőtt készített szülői elégedettséget mérő kérdőív is tanúskodik. A kérdőívet az akkori 634 fő tanulói létszámból, 265 szülő töltötte ki, ami a teljes létszám 42%-a. A kérdőív készítésénél a szülők véleményét kértük az iskoláról, a gyermekek önálló tanulási szokásairól, a szülők velük töltött idejéről, a tanítás színvonaláról, és a fejlesztendő területekre voltunk kíváncsiak. Az iskola legfőbb vonzereje a barátságos, demokratikus légkör.

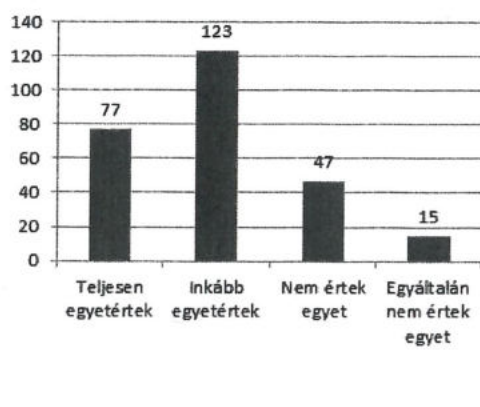
Milyennek ítéli meg leginkább az iskola szellemiségét?

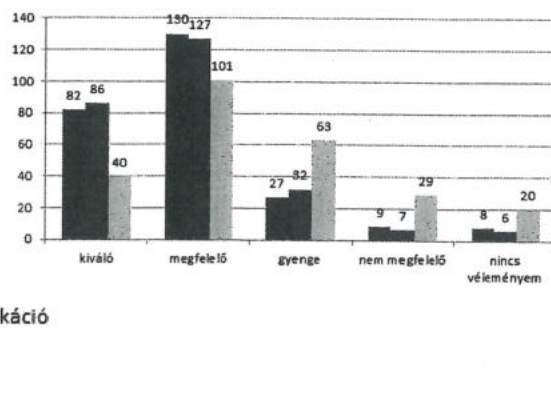
Ön szerint az iskola figyelembe veszi a szülők kéréseit, véleményét?

Elégedett vagyok a gyermekem tanulásához való viszonyával

Magyar nyelv, matematika, idegen nyelv tanítás színvonala

A kérdőív alapján a szülők jónak tartják iskolánk hangulatát, befogadó gyermekközpontú légkörét, megfelelőnek a gyermekeik tanuláshoz való viszonyát, és a fő tantárgyak oktatásának színvonalát. Az oktatás hatékonysága, a tehetséggondozás területén azonban megjelent az elvárás a jobb eredmények elérése érdekében. Az idegennyelv oktatást kevésbé jónak értékelik, pedig ezen a területen való (később részletezett) eredményeink nem ezt tükrözik. A szülői kérdőív tanulsága, hogy meg kell tartani eddigi jó eredményeinket a demokratikus légkör terén, de fejleszteni kell oktatási eredményeinket.

A diákok véleményét nem kérdőíves formában vesszük számba, hanem a Diákönkormányzat fórumain keresztül. Minden osztály megbíz egy küldöttet az iskolai közös gyűlésekre, ahol nemcsak a napi kérdéseket, kéréseket és észrevételeket beszéljük meg, hanem teret adunk az új ötleteknek és kezdeményezéseknek is. Egy évben kétszer, az eddigi hagyományoknak megfelelően, az igazgató válaszol a diákok kérdéseire az iskolagyűlésen, ahol külön- külön részt vesz az egész alsó és felső tagozatos diákság. Új ötletként jelent meg idén a diákok részéről a környezettudatos életmód

kialakításának igénye, iskolánk környezetének tisztán tartása, diákelőadások megtartása témában, és közös szemétszedés, amiben mi felnőttek, szülők és pedagógusok szívesen részt veszünk.

A tanári kar igénye a demokratikus, elfogadó légkör megtartása, az alkotó munka támogatása. Fontos az igazságos közteherviselés, különösen a helyettesítések területén.

3. Szakmai helyzetelemzés

A Farkasréti Általános Iskolában alapfokú nevelés és oktatás folyik nyolc évfolyamos keretek között. Iskolánk tanulói létszáma 589 tanuló. Az alsó tagozaton évfolyamonként három osztály, 313 tanuló, a felső tagozaton szintén évfolyamonként három osztály az ötödik és hatodik évfolyamon, a hetedik és nyolcadik évfolyamon 4-4 osztályban 276 tanuló tanul. Az utóbbi évtizedben minden évben sikerült három első osztályt elindítani, nyolc és kilenc évvel ezelőtt az Önkormányzat engedélyével négyet. Iskolánk népszerű nemcsak a saját körzetében, hanem azon kívül is. Mivel a középiskoláknak rajtunk kívül álló okok miatt nagy a vonzereje, ezért negyedik, de főleg hatodik év végén többen gimnáziumban tanulnak tovább, így az osztálylétszámok húsz fő körülire csökkennek. Az alacsonyabb osztálylétszámmal nagyobb lehetőségünk van a képességeknek, adott teljesítménynek jobban megfelelő oktatásra.

3.1 Alsó tagozat oktatás, nevelés

- Az alsó tagozatban 5 osztály kivételével **guruló munkarendben** tanítanak a tanítók. Ennek előnye, hogy több idő jut egy tantárgycsoportra való készülésre, és a délutáni foglalkozásokon más oldalról is megismerik a tanulókat, alkalmuk van oldottabb beszélgetésre, játékhelyzetekben való megfigyelésre. Az iskolavezetés szempontjából előny, hogy több pedagógusnak tudunk lehetőséget biztosítani a tanításra.
- Az alsó tagozatos oktató és nevelőmunka a beiskolázással kezdődik, melyet évtizedes hagyomány alapján az **Iskolakóstoló** rendezvénnyel vezetünk be. Februárban minden alsó tagozatos tanító és néhány felsős kolléga közreműködésével egy szombat délelőttön bemutatjuk az iskolánkat egy keretmese alatti játékos foglalkozással, melyben az öreg királynak (egy tanító bácsinak) minden évben más tárgyat készítenek a gyerekek. Ebben, az éppen osztályt indító tanítók segítenek, majd

pogácsát sütnek, ügyességi játékon vesznek részt a tornateremben, és az uszodába is alkalmuk van bepillantani egy játékos foglalkozás erejéig. A rendezvényt a tanári zenekarral való közös éneklés, tánc zárja.

- Általában **három első osztályt indítunk**, a nagy érdeklődésre tekintettel magas 28-30 fős létszámmal. Az alsós tanítók összeállítottak egy iskolaérettségre vonatkozó szempontrendszert, ami segíti a szülőket a döntésben, hogy milyen fejlettségi szint szükséges az iskolába lépéshez. A szülők elsősorban azért hozzák hozzánk a gyerekeiket, mert az óvodában, szülői közösségben hallják, hogy melyik tanító hogyan végzi munkáját, mennyi figyelmet, türelmet szentel a gyerekeknek, figyelemmel kíséri a tehetséggondozást. A tanító választásban segít, hogy tavasszal a leendő első tanítók bemutató órát tartanak.
- **Módszerekben** is színes az alsó tagozatos tanítók munkája, többen alkalmazzák a kooperatív technikát, csoportmunkát. Számítógéppel, projektorral felszerelt termeinkben lehetőség van digitális tananyag alkalmazására is, amivel néhány tanító rendszeresen dolgozik. Az első osztályban az olvasást hangoztató-elemző-összetevő módszer segítségével tanítjuk. Néhány osztályban a Meixner-módszert alkalmazzuk. A szótagolással alapozzuk meg a helyesírási készséget is. Több kollégánk használja a Mini Lük eszközt a változatosabb gyakorlásra.
- Az alsó tagozatos tanítók rendszeresen tartják a **kapcsolatot a családokkal**, év elején közös családi kirándulást szerveznek, és műsorokat adnak a szülőknek (anyák napja, karácsony).
- Kiemelt célja iskolánknak, hogy a tanulók életében fellépő nehéz helyzeteket, mint például az iskolába való belépés, és a felső tagozatos átmenet, segítsük, zökkenőmentessé tegyük. Ezt a célt szolgálja a **felső tagozatos átadás**, ahol részletesen bemutatják a tanítók átadásra kerülő osztályukat, és a felmerülő problémák megoldásában is folyamatos segítséget nyújtanak az alsó tagozatból a felső tagozatba való átlépés átmeneti időszakában. A könnyebb átmenet érdekében hoztuk létre a „testvérosztály „ rendszert is.
- Folyamatosan tartjuk a **kapcsolatot a szomszédos óvodával** is, hogy az iskolába való belépés átmeneti időszakát megkönnyítsük. A Népmese Napján szeptember 30-án szokás szerint meghívják elsőseinket egy mesedéllel, május hónapban pedig mi hívjuk meg az iskolába induló nagycsoportosokat ismerkedésre, ahol be tudnak ülni az első osztályokba, saját készítésű ajándékot kapnak a tanító néniktől.
- Az alsó tagozatos tanítók kapcsolatot tartanak az **ELTE Tanítóképző Karával**, és rendszeresen vállalják a leendő fiatal tanítók mentorálását, gyakorlatának segítségét. Kapcsolatban állunk a Nyelvtudományi Intézet munkatársaival, többször segítettük munkájukat osztályainkban végzett kutatással. Kollégánk az ELTE és finn tanítókkal folytatott közös kutató munkája eredményeként

Varga Tamás junior matematikus díjat kapott. Tapasztalatait megosztja a matematika kísérleti oktatása, a gondolkodási módszerek fejlesztése területén a többi érdeklődő tanítóval is.

3.2 Felső tagozat oktatás, nevelés

- Felső tagozaton kiemelt feladatot jelent a **tanulók megtartása**, mivel a hatodik évfolyam végén a tanulók harmada jelentkezik gimnáziumba, és osztályonként 6-8 tanuló felvételt is nyer. Bár az itt maradó diákokkal magasabb színvonalon tudunk foglalkozni az alacsonyabb létszám miatt, mégis a tantestület általános véleménye, közös tapasztalat, hogy a gyerekek szempontjából több előnye lenne az általános iskolában maradásnak, természetesen egy-két kivételtől eltekintve. Ennek érdekében minden évben közös szülői értekezletet tartunk a negyedik és hatodik évfolyamnak, melyben megbeszéljük a „menjek, vagy maradjak” dilemmát, elmondjuk érveinket.
- A felső tagozaton a **nyelvoktatás** kis csoportokban folyik (10- max.16 fő), egy osztályt véletlenszerűen osztunk két csoportra, ahol húzóerőt jelent a jobb alapokkal rendelkező tanulók jelenléte. Hetedik és nyolcadik évfolyamon a diákoknak lehetőségük van a második idegen nyelv választására fakultáció keretében. A beszédkészség, társalgás fejlesztése érdekében kapcsolatban állunk az AIESEC nemzetközi diákszervezettel, így angol és német anyanyelvű diákok segítik minden évben az órákat egy hónapon keresztül. Az idegennyelvi munkaközösség minden évben próbanyelvvizsgát szervez az EUROEXAM vizsgaközponttal, A2, B1 és B2 szinten, ahol jó eredményeket érnek el diákjaink. A 2019 májusában megtartott próbanyelvvizsgán iskolánk 57 tanulója vett részt. Az A2-es szintű vizsgát 28 hetedik osztályos tanuló teljesítette, B1 szinten 13, B2, azaz középfokú nyelvvizsga szinten 5 tanulónk tette le sikeresen a nyelvvizsgát. A nyelvtanárok folyamatosan készítik fel az idegen nyelvi versenyekre tanulóinkat, iskolai rendezvényeket szerveznek (pl: Halloween) ahol játékos keretek között ismerkednek meg az angolszász népek kultúrájával.
- A **humán és reál munkaközösség** fogja össze és irányítja a két tantárgycsoportba tartozó feladatokat. Minkét területen tartunk felzárkóztatást évfolyamonként, és a tehetséggondozás keretében versenyekre való felkészítést. Diákjaink nagy számban jelentkeznek a Bolyai csapatversenyre, Zrínyi Matematika, Simonyi Zsigmond Helyesírási, és Országos Történelem Versenyre. Segítséget jelent a felvételire való felkészülésben nyolcadik évfolyam első félévében a 0. órában tartott matematika és magyar előkészítő. Mindkét tantárgycsoport tanárai évente összeállítják a negyedikesek év végi évfolyamdolgozatát, segítséget nyújtva a tanítóknak és a diákoknak a felső tagozatos bemeneti követelményeknek való megfelelésben. Matematikából és magyar nyelv és irodalomból minden év végén összefoglaló évfolyamdolgozatot írnak diákjaink, melynek eredményeit a munkaközösségvezetők értékelik.

- Iskolánk elnyerte az **ÖKO iskola** címet, melynek megtartása, a kritériumoknak való folyamatos megfelelés az ÖKO munkaközösség feladata. Célunk a környezettudatos szemlélet formálása, egészséges életmódra nevelés. Idén sikerült elérni a szelektív hulladékgyűjtők beszerzését, így az iskola egész területén megvalósul a szelektív hulladékgyűjtés. Rendezvényeinket, Föld napja, Víz napja, Állatok világnapja, Madarak, Fák napja, minden évben különböző formában tartjuk. Ezek segítik a természet értékeinek megbecsülését, melyekhez a mai fiatal nemzedék érdeklődve, nyitottan közelít.
- Az osztályfőnökök munkáját az **Osztályfőnöki munkaközösség** koordinálja. A szülői kérdőívek tanulsága szerint is megfelelő az iskolán kívüli programok minősége, és mennyisége, ami sok plusz feladatot jelent az osztályfőnököknek. Fontosnak tartom a negyedéves, féléves magatartás és szorgalom megbeszéléseket, ahol az osztályfőnökök mellett a szaktanárok is részt vesznek. Ezek, az osztályonként húsz perces megbeszélések nemcsak a tényleges jegyek kialakítására hivatottak, hanem a folyamatos konzultáció lehetőségét teremtik meg a tanárok részéről a problémák megoldása terén.
- Iskolánk tantermi adottságainak köszönhetően a mindennapos **testnevelés** órákat gondosan elkészített terembeosztásnak köszönhetően tornateremben tudjuk tartani. Az iskolaorvos felmérése alapján az utóbbi évben 30-40 körüli tanulólétszámnak biztosítunk gyógytestnevelés foglalkozást. Az úszásoktatás is helyben zajlik, tanuszodánkban nemcsak iskolánk diákjai, hanem a kerületi iskolák diákjai is úsznak. A délutáni sportfoglalkozások, melyek az Újbuda Sport Kft szervezésében valósulnak meg, nagy választékot jelentenek sportolni vágyó diákjainknak. Iskolai foglalkozás keretében délután floorball, foci, késő délutáni edzés lehetőségeként kosárlabda, röplabda, tánc, ritmikus sportgimnasztika, akrobatikus rock & roll, úszás, és judo közül választhatnak a gyerekek. Számos kerületi sportversenyen is részt vesznek diákjaink, az összesítő táblázat alapján a 7. helyen végeztünk a kerületben, melynek eredményeként sportszervásárlási lehetőséget kapunk az Önkormányzattól. Minden évben elvégezzük a NETFIT mérést, a tavalyi eredmény alapján, az állóképesség területén fejlesztés szükséges. Diákjaink nagy örömmel vesznek részt az őszi sportnapon, és az év végi tanár diák meccsen, ahol rendszerint győzni szoktak. Az ezzel kapcsolatos feladatokat a Testnevelés munkaközösség végzi.

3.3 Fejlesztés

Iskolánkban 45 SNI és BTM besorolással rendelkező tanuló fejlesztését végzi egy főállású fejlesztő pedagógus, két felső tagozaton, és két alsó tagozaton tanító fejlesztő pedagógus. Három tanuló igényel gyógypedagógiai ellátást, melyet utazó gyógypedagógus lát el. A fejlesztő foglalkozások tartalmát, a fejlesztési tervet a Szakszolgálat által leírt szakvéleményben foglaltak alapján dolgozzák ki iskolánk szakemberei. A foglalkozások időtartama a tanórával megegyezik, és a fejlesztés a tanuló pedagógusaival és a szülőkkel egyeztetve bizonyos tanórák terhére, nagyrészt a délelőtti tanítási időben történik. A fenti feltételeknek köszönhetően el tudjuk látni a ránk rótt feladatokat, igaz néha csoportos, legfeljebb két- három fős fejlesztő foglalkozás keretében. Az évközi pedagógiai tárgyú megbeszéléseken részt vesz a fejlesztő pedagógus is, megismerve a tanuló egyéb körülményeit, és tájékoztatja a szaktanárokat, tanítókat, osztályfőnököket a gyermek haladásáról, és az esetleges nehézségekről. Mivel a fejlesztésre szoruló tanulók létszáma évről, évre növekszik ezen a területen bővítésre, a körülményekhez való alkalmazkodásra lesz szükség.

3.4 Tehetséggondozás

A tehetséggondozás területén az alsó tagozatban hetente az egyik képességfejlesztés ideje alatt végzik a versenyekre való felkészítést a tanítók, felső tagozatban már külön óra keretében foglalkozik két matematika tanár a tehetséges tanulókkal egész évben. Felmerült a lehetősége a hetedik, nyolcadik évfolyamon való differenciált csoportbontásnak magyar nyelv és irodalom és matematika tantárgyból, de ez a változás hosszabb előkészítést igényel mind a pedagógusok tervező munkája, mind a szülőkkel való egyeztetés terén. A negyedik évfolyamon végzett online matematikai tehetségmérés eredményeként évente két három fő kiemelten tehetséges, 5-10 fő tehetséges sávba került. A velük való szakszerű foglalkozás megoldandó feladat iskolánkban.

4. Alapelvek, nevelés és oktatás kiemelt területein

Iskolánk Pedagógiai Programjában meghatározott alapelvek, amelyeket elfogadok és pedagógustársaimmal követni, tanítani kívánok a következők:

Az örök emberi értékek tisztelete, az emberben lévő, és cselekedeteiben megnyilvánuló jó megőrzése. A természetes és épített környezet megbecsülése, gazdagítása. Felelősség vállalás önmagunkért, tetteinkért, a ránk bízottakért, és a közösségért, amelyhez tartozunk. A szeretet érzésének megélése, és kifejezése egymás közötti kapcsolatainkban. Elődeink szellemi hagyományának tisztelete, folytatása. A választás szabadságának, a másik ember személyiségének tisztelete, elfogadása. Az alkotó munkára, feladattudatra nevelés, mely hosszú távon nemcsak az egyén, hanem az egész közösség boldogságát szolgálja. Munkánkat ennek tükrében végezzük, és a következőkben szeretnénk bemutatni a fenti irányelvek szellemében végzett munkánk eredményeit.

4.1 Iskola hagyományai, megtartandó eredményei

Egy iskola arculata, jellege azokból a mindennapi pillanatokból tevődik össze, amit évek alatt szereplői közösen megélnék. Ezeket a jó pillanatok, hagyományokat, megtartandó eredményeket az iskolavezetésnek támogatni, segíteni, és megőrizni kell. A következőkben szeretnénk összefoglalni iskolánk megtartandó eredményeit, jó hagyományait, mind a nevelés, mind az oktatás területéről.

4.1.2 Művészettel nevelés program

A 2010/11-es tanévben az iskola Szilvásgombóc Galéria névre keresztelt kortárs kiállítóterének megnyitása után Várnai Zsuzsanna, iskolánk magyar-angol szakos tanára, aki művészetterapeuta, textilműves, és kortárs gyermek-és ifjúsági irodalmi szakember, elindította a Művészettel nevelés névre keresztelt programot, melynek lényege, hogy a gyerekek ne csak vizuális élményben részesülhessenek nap, mint nap, hanem rendhagyó tanórákon is részt vehessenek irodalom, nyelvtan, ének-zene, valamint rajz és ábrázolás tárgyakból.

A művészeti órákat Várnai Zsuzsanna tanárnő mellett meghívott művészek, művésztanárok tartják. Vendégünk volt többek között Szabó-Nyulász Melinda animációs filmrendező, grafikus, Nyulász Péter író, Rófusz Kinga illusztrátor, Szalma Edit, grafikus, illusztrátor, Medveczky Ádám Kossuth-díjas karmester, Szeivolt Katalin festőművész, Lackfi János József Attila-díjas író, költő, műfordító, Kollár Árpád költő, műfordító, Berg Judit József Attila-díjas író, Gévai Csilla író, képzőművész.

A programon belül a diákok olykor külső helyszíneket is felkeresnek. Foglalkozásokat tartunk többek

között a Magyar Nemzeti Galériában, a Műcsarnokban, a Ludwig Múzeumban, a Deák 17 Galériában, a Mesemúzeumban, a Petőfi Irodalmi Múzeumban, a Művészetek Palotájában, a Magyar Állami Operaházban, a Kerekasztal Színházi Nevelési Központban, ez utóbbi szervezet ad otthont az iskola drámaóráinak.

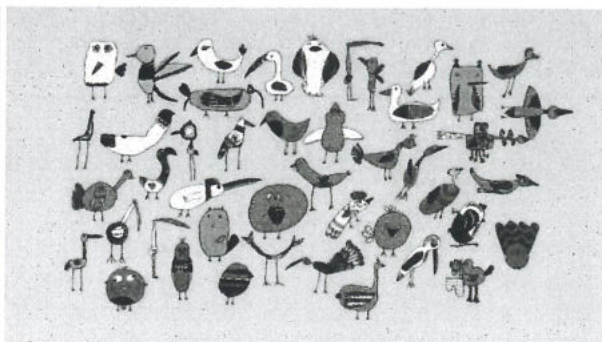
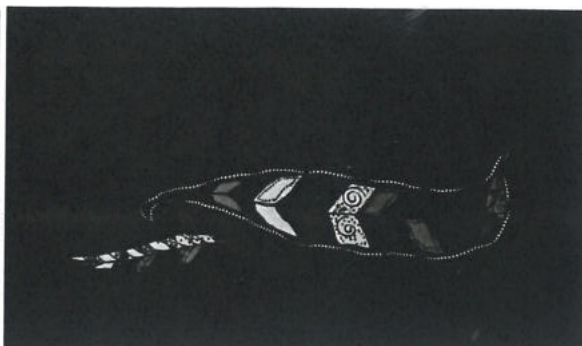
A gyerekek foglalkoztak már textillel, selyemfestéssel, megismerkedtek az akvarell technikával, festettek akrillal és rajzoltak porkrétával, olajpasztellel. Építettek robotokat hulladékból, készítettek papírgurigából bábfilm figurákat, összeállítottak textilfigura-sorozatot kortárs költő versének animálásához. Írtak verset, és zenét, papírmasé bábokat készítettek, kipróbálták magukat színészként, számtalan installációt készítettek az iskola, és saját termük dekorálására. Adtak már ki könyvet írásaikból saját illusztrációikkal, dolgoztak hangstúdióban Oscar-díjas hangmester vezetésével. Készítettek firkafilmet, zeneszerzőkkel és karmesterekkel dolgoztak együtt, részt vehettek készülő könyvekkel kapcsolatos „ötletelésben”. Színházi próbák során követhették egy produkció folyamatát, alkottak múzeumpedagógiai órákon Budapest különböző múzeumaiban.

Korunk rohanó, információval túlszűfolt világában, ahol az érzelmek átélésének egyre kisebb tere marad, kiemelkedően fontos az oktatás azon feladata, hogy árnyalja, gazdagítsa a tanulók érzelemvilágát. Napi tapasztalatunk, hogy sokszor azok a tanulók, akik nem túl sikeresek iskolai tanulmányaikban az érzelmi gazdagságot előtérbe helyező, erre építő művészettel nevelés foglalkozáson meglepő eredményeket mutatnak, nagyobb sikerélményhez jutnak. Az esztétikai nevelésen keresztül gazdagodik gondolkodásuk, képzelőerőjük, vizuális nyelvük. A művészettel nevelés segíthet tabutémák feldolgozásában, problémás gyerekek (magatartászavar, figyelemzavar, tanulásban való akadályozottság) esetében, átmenetileg nehéz élethelyzetbe került gyerekeknek a problémák feldolgozásában, amikor is a verbális hozzáférés nehezen lehetséges.

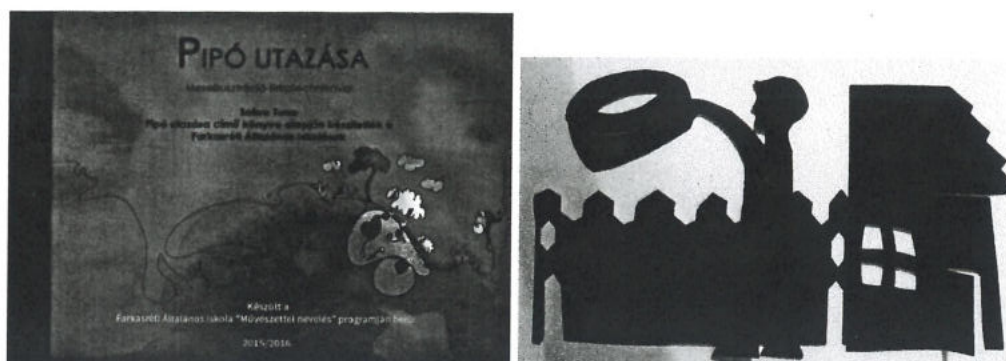
A művészettel nevelés célja, hogy érdeklődő, nyitott embereket neveljünk, akik tisztábban vannak érzelmeikkel, magukhoz és társaikhoz való viszonyukkal, olyan technikákat, megoldásokat próbálhassanak ki, melyekre egyébként nem lenne lehetőségük. Ismerjék és értsék a kortárs művészetet, de ugyanakkor legyenek tisztában a művészettörténettel is (saját koruknak megfelelő mélységben). Ne hagyják elsorvadni kreativitásukat, higgyék el magukról és ismerjék fel, hogy mennyi mindenre képesek. Nem utolsó sorban pedig merjenek felszabadultak lenni ezeken a művészeti órákon, vállalják önmagukat, véleményüket, problémáikat.

Az órák során elsajátított ismeretek, kibontakoztatott képességek segítenek abban, hogy a gyermekek egészséges önbizalomra tegyenek szert. A foglalkozások során végzett elemzések és alkotási

gyakorlatok gazdagítják a diákok megismerő, befogadó és alkotó képességét, valamint magas szintű értelmi és érzelmi intelligencia kialakítására nyújtanak lehetőséget.²

² <http://farkasret-isi.hu/>

4.1.3 Könyvtár, olvasóvá nevelés program

Könyvtárunk alapterülete 116 m², az olvasóteremben 36 gyereket tudunk asztalhoz ültetni. A galérián a tanárok saját ötletei és kivitelezése által kialakított kemencepadkához hasonló olvasókuckó népszerű a gyerekek körében. Pihenhettek, lazíthatnak, olvasgathatnak és beszélgethetnek itt. A könyvtár állományában lévő közel 7000 könyv, és 450 újság, elektronikus dokumentum nemcsak a diákok, hanem a pedagógusok számára is elérhető, akár a tanításhoz, akár a versenyekre való felkészítéshez. Könyvtáros kollégáink legfontosabb szempontja az állománybővítésnél, hogy a klasszikus ifjúsági irodalom mellett a gyerekek a kortárs szépirodalmat is olvassák. Ebben sokat segített a tavaly elindított „Fogadj örökbe egy könyvet” program. A könyvtár kedvelt szabadidős helyszín, a gyerekek szünetekben és tanítás után is szívesen jönnek tanulni, olvasgatni és beszélgetni. Az alsó és felső tagozatosok olvasási szokásai különbözőek, de így is napi 40-50 látogatója van átlagban a könyvtárnak. A könyvtár pedagógusai nemcsak a szabadidő igényes eltöltése, az olvasóvá nevelés területén eredményesek, hanem rendezvények, versenyek szervezésével és lebonyolításával is a könyvtárba hívják a gyerekeket. Ilyen például a Népmese Napja, Kerület Napja rendezvények.

4.1.4. Közösségi élet, iskolai klub

Az iskolai klub megalapításának gondolata egy évvel ezelőtt érett meg, egy jó gyakorlat, régi iskolám, a Kada Utcai Általános Iskola Kada Center klubjának ötlete nyomán. Harminc évvel ezelőtt, a száz éves iskola pincéjének átalakítása után, az akkori felsős és már elballagott diákokkal közösen klubot alapítottunk, melynek központi szereplője az iskolai zenekar volt. A ma már felnőtt, családos, egykori

diákok egész fiatalságuk alatt tartották egymással a kapcsolatot, életük meghatározó élményévé vált a Kada Center Klub.

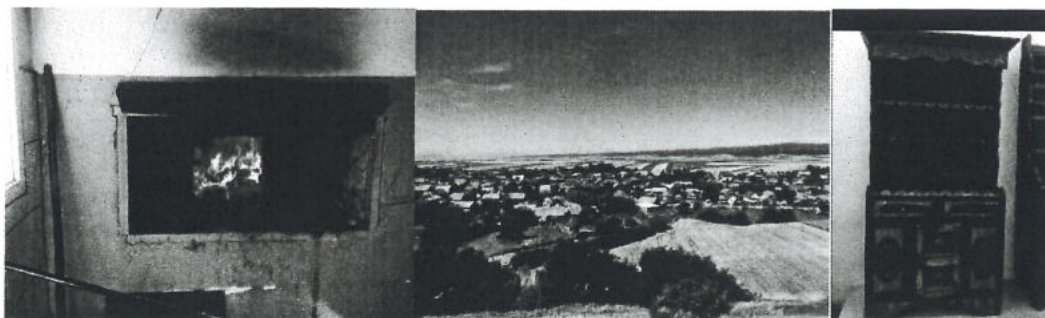
Ugyanezt szerettem volna a Farkasréti Iskolában is elindítani, ugyan zenekar nélkül, de az indulás a vártnál nehezebben sikerült. A gyerekek és a pedagógusok is fenntartásokkal fogadták az ötletet, az alacsony érdeklődésre, különórák miatti elfoglaltságra hivatkozva. Végül csatlakozott egy hat fős állandó tanári, tanítói csapat, akikhez alkalomszerűen jöttek még néhányan a tantestületből, és alkalmanként 40-70 fős érdeklődő tanulói csoport. A programot a gyerekek igényei, ötletei alapján alakítottuk ki, amelyben disco, táncparti, számháború, csapatjátékok, kézműves foglalkozás szerepelt, az elengedhetetlen, tanulókkal közösen működtetett büfével. Először másfél havonta, majd kéthavonta tartottuk, és tartjuk idén is a klubokat.

Tapasztalataink szerint felmenő rendszerben működik a találkozó, az ötödik, hatodik, idén már a hetedik évfolyam is örömmel látogatja a rendezvényeket. Célunk, hogy erősítsük a felső tagozaton az évfolyamok közötti és azon belüli társas kapcsolatokat, mintát mutassunk a kulturált örömteli együttlétre, barátságok szülessenek és erősítsük az iskolai közösséghez való tartozás érzését. Szeretnénk, ha diákjaink tapasztalatot szereznének a kikapcsolódás, szórakozás terén, ahol elég annyi, hogy együtt vannak, kapcsolataik valóságosak, életszerűek, szemben a virtuális közösségek zárt világában tapasztalható sokszor romboló kapcsolati mintáktól. Ezeken az estéken megengedjük a szabadabb viselkedést, önfeledt táncolást, megtanítva ezzel a ritmust, hogy ideje van a fegyelemnek, mint a tanórán munka közben, a tiszteletnek, mint egy iskolai ünnepélyen, mikor megemlékezünk, és ideje van a kikapcsolódásnak, elengedésnek is. Ezzel reményeink szerint viselkedési normákat sajátítanak el diákjaink, megértve a mindig változó keretet, amiben önmagukat, és viselkedési szabályaikat értelmezni kell.

Az alsó tagozaton is fontos célkitűzés a közösségépítés. Ezt szolgálja néhány évek óta működő program, melyen az osztálykeretből kilépve, közösen vesznek részt a gyerekek. Ilyen az Állatok világnapja, amit a napközis tanítók szerveznek, állatbemutatóval, rajzversennyel. Nagy élmény a felsősök és a DÖK közreműködésével megtartott Mikulás ünnep, a Gyermeknap, ahol rendszerint meghívott színjátszó csoport szórakoztatja a gyerekeket. A régi hagyományos csoportközi napközit idén felváltotta a Napközis Péntek, ahol az alsós tanulók nemcsak kézműveskednek, hanem „barátkozó délutánon” vesznek részt.

4.1.6. Hagyományörzés

Elődeink gondolkodásának, világról alkotott véleményének, évezredek alatt csiszolódott tapasztalatának átadása nem könnyű feladat a mai állandó változást igénylő világban. Ennek lehetséges útja a tapasztalatszerzés, mikor a paraszti hagyományokról nem csak ismeretterjesztő foglalkozást tartunk, hanem lehetőségeinkhez képest megtanítjuk megélni őket. Ezt a törekvést szolgálja a hagyományos ünnepek megtartása, mint a Mihály napi vásár, Lucázás, Vízkereszt, Balázsolás. Különösen kedves a gyerekeknek a pünkösdi király választása, amit az ünnep napján délután a napköziben tartunk. Tavalyi tapasztalatok alapján idén továbbfejlesztjük a közös táncházat, a felső tagozat bevonásával a Magyar Kultúra napján. A tavalyi pünkösödöt ünneplő táncházban az egész alsó tagozat, több mint kétszáz gyerek táncolt együtt élő zenére két néptánc tanár vezetésével körtáncot, amely nekik is és nekünk is maradandó élményt adott. A hagyományörzést szolgálja a Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormányzatának támogatásával létrejövő, immár negyedik alkalommal megszervezett erdélyi cserediák tábor, ahol felső tagozatos diákokkal látogatunk Erdélybe, a kézdiszentléleki Apor István Általános Iskola által szervezett nyári táborba. Itt olyan életformával, mesterségekkel ismerkedhetnek meg tanulóink, amit ma már a kintiek segítségével nélkül nem láthatnánk. Voltunk falusi kézműves péknél, kőfaragónál, asztalosnál, de a legnagyobb élmény a pásztoroknál tett látogatás az esztenán volt.

4.1.7 Mérések, eredmények

Az iskola teljesítményének mérése véleményem szerint kiemelt feladat a jövőben, mert pontos visszajelzést ad az elvégzett munkáról. A nevelés oktatás területén dolgozó pedagógusok, vagy egy iskola teljesítményének mérése csak bizonyos területeken lehetséges, vagy kivitelezhető, de az

állandó, kiszámítható visszajelzések, és ezek vizsgálata hatékonyabbá tehetné a munkát. A következőkben az eddig végzett mérésekről, majd a jövőbeni tervekről írok.

- Az iskolakezdést követően fejlesztő pedagógusaink elvégzik a **Difer mérést**, majd az eredmény alapján az első hetektől a tanító nagyobb figyelmet fordít a fejlesztést igénylő tanulókra. Az Újbudai Pedagógiai Intézet szintén méri az iskolába érkező tanulók képességeit, melynek szintje az utóbbi években megegyezik a kerületi átlaggal. Nagyon hasznos volt, bár egy, két éve elmaradt a követő mérés második osztályban, ami már az iskola teljesítményét mutatja.
- Az alsó tagozaton évek óta az igazgatóhelyettes ellenőrzi tanév végén az első osztályosok írásfüzetét, és jutalmazza a szépen írókat. Második osztályban a hangos olvasást méri fel, és javaslatot tesz az esetleg lemaradt tanulók fejlesztésére. Harmadik évfolyamon a matematikai alpműveletek megfelelő elsajátítását ellenőrzi, hogy a hiányosságokat negyedekre pótolni tudják. A negyedik évfolyam év végi magyar és matematika dolgozatát már a felső tagozatos tanárok állítják össze.
- Az országos Kompetenciamérés eredménye

A Farkasréti Általános Iskola a Kompetenciamérés eredménye alapján 63. helyezést ért el. Ennek az eredménynek részben örülhetünk, de a tanulóink képessége alapján jobb eredményt tűztünk ki célul. Részben ezt szolgálja a később részletezett feladatbank is.

A telephely eredménye az eddigi kompetenciamérésekben

Mérési terület	Évf.	Képzési forma	Átlageredmény (megbízhatósági tartomány)				
			2018	2017	2016	2015	2014
Matematika	6.	ált. isk.	1620 (1577;1658)	☹ 1597 (1557;1630)	☹ 1629 (1595;1657)	☹ 1626 (1585;1664)	☹ 1623 (1589;1661)
	8.	ált. isk.	1759 (1712;1798)	😊 1692 (1654;1727)	☹ 1741 (1697;1776)	☹ 1754 (1710;1798)	😊 1669 (1616;1718)
Szövegértés	6.	ált. isk.	1591 (1546;1633)	☹ 1585 (1532;1625)	☹ 1649 (1609;1688)	☹ 1612 (1584;1645)	☹ 1640 (1601;1677)
	8.	ált. isk.	1713 (1657;1767)	☹ 1689 (1660;1721)	☹ 1732 (1679;1761)	☹ 1648 (1605;1697)	😊 1611 (1565;1673)

😊 A 2018. évi eredmény az adott év eredményénél szignifikánsan magasabb

☹ A telephely 2018. évi eredménye nem különbözik szignifikánsan az adott év eredményétől

Felvételi eredmények

Iskolánkból a továbbtanulás elsősorban gimnáziumban történik. A felvételi arány csaknem 100%-os.

Farkasréti Általános Iskola 2018/19-es tanévében 8. évfolyamos diákjainak	
a középiskolai felvételin elért átlag eredménye	

Osztály	Magyar	Matematika	osztályátlag	
8.a	33,0	30,0	63,0	
8.bc	35,3	26,1	61,4	
Iskolai átlag	34,2	28,0	62,2	
Országos átlag	29,9	19,5	49,4	
Különbség	4,3	8,5	12,8	

4.1.8 Tanulmányi versenyek

Tanulóink jó eredményt érnek el a tanulmányi versenyeken, bár az utóbbi időben, a felső tagozaton, az elfoglaltságokra hivatkozva csökken a részvételi kedv. Minden évben, június második hetében, nagy gonddal szervezett gálaműsor keretében köszöntjük a versenyeken (országos 10-ig és kerületi 1-3. helyezett) elért eredményt. Büszkeségeink avatásán mindenki a saját zászlóját tűzi a közös díszbe, hogy a végén együtt örüljünk a nagy csokornak.

Terület	Verseny neve	Eredmény
kerületi	rajzverseny	különdíj
kerületi	kreativitás verseny (csapatban)	3. helyezés
	énekverseny	1. helyezés
országos	Diákolimpiai sakkverseny	2. helyezés
országos	Diákolimpia röplabda	1. helyezés
országos	strandröplabda	1. helyezés
területi	röplabda	1. helyezés
kerületi	mezei futóverseny csapat	2. helyezés
	mezei futóverseny csapat	2. helyezés
kerületi	mezei futóverseny egyéni	1. helyezés
	sakk egyéni	3. helyezés
	Sakkcsapat alsós fiú	3. helyezés
	alsós lány	2. helyezés

	Felsőss összevont	1. helyezés
kerületi	Úszás váltó	3. helyezés
	Úszás váltó	2. helyezés
kerületi	Úszás egyéni	1. helyezés
		3. helyezés
	Úszás váltó	3. helyezés
	Asztalitenisz	1. helyezés
kerületi	Röplabda IV. korcsoport	1. helyezés
kerületi	Röplabda	1. helyezés
kerületi	Matematika	1. helyezés
kerületi	Német vers- és prózamondó	1. helyezés
kerületi	Kazinczy-verseny	3. helyezés
	Simonyi Zsigmond Helyesírási V.	3. helyezés
kerületi	Népdaléneklési Verseny	ezüst minősítés
	Őrmezei Költői Verseny	3. helyezés

5. Iskolafejlesztési program

Célom, hogy a megfelelő törvényi rendelkezések betartásával, a Farkasréti Általános Iskola alapidokumentumaiba (SZMSZ, Pedagógiai Program, Házirend) foglalt irányelvek figyelembe vételével, az iskola hagyományait megtartva, a pedagógus, diák és szülői közösség és a Dél-Budai Tankerület véleményének figyelembevételével az alábbi területeket fejlesszem:

- SZMSZ, Pedagógiai Program szükség szerinti módosítása, a mindenkori törvényi háttér figyelembevételével.
- 2020-as tanévtől a pedagógus önértékelés rendszerének kidolgozása, lehetővé téve ennek megvalósítását 2021-ig minden iskolánkban dolgozó pedagógus számára.
- Javítani a tanulói teljesítmény mérésének rendszerét, és az erre kidolgozott cselekvési tervet. A folyamatos mérés elsősorban a magyar nyelv és irodalom és matematika tantárgyak alapkészségei elsajátításának területén fontos.
- Javítani a tanulók tanulásban való motivációját, munkacsoportot létrehozni, új lehetőséget találni.
- Folytani a közösségépítést.
- Szülői fórum eredményesebb működtetése, a már elkezdett szülői teadélutánok új tartalommal való megtöltése.
- Az iskola programjának, a pedagógusközösség igényeinek megfelelő továbbképzések szervezése, megtartása.

- Folytatni a közösséghez tartozás, hazaszeretet érzésének elmélyítését, a hagyományőrzést, bevonni a felső tagozatos diákokat is.
- Az általam elindított programok továbbvitele (Iskolai klub, Arizona program, Békés Iskolák program, Feladatbank)

5.1 Önálló tanulásra nevelés, feladatbank

Kiemelten fontos az önálló tanulás képességének kialakítása az általános iskola felső tagozatában a későbbi tanulmányi sikerek elérése érdekében. Figyelmet kell fordítanunk a humán és természettudományos műveltség megalapozására is, a matematika és magyar nyelv és irodalom tantárgyak minél alaposabb elsajátításával. Ezek nem újkeletű igazságok, csak a felgyorsult mindennapok, a tanulókat érő nagy mennyiségű információ, a nehéz, embert próbáló vizsgahelyzetek, magas elvárások, és az azokra való „roham készülés” megnehezíti a diákok mindennapjait. Szeretnénk segíteni nekik ebben a helyzetben.

Erre szolgál az idén szeptembertől elindított kísérlet, az önálló tanulásra nevelés, és a matematikából és magyar nyelv és irodalom tantárgyból elkészült gyakorló feladat füzet. Első lépésként elkészítettem a szaktanárok segítségével a két tantárgy egymásra épülő ismeretanyagának, és alapkövetelményeinek táblázatát. Segítséget jelentett az Oktatókutató és Fejlesztő Intézet által közreadott tanulmányi standardok gyűjteménye, mely szintenként tartalmazza a követelményeket. Megismertettük a szülőkkel és a tanulókkal, hogy átlátható legyen ebből a két tantárgyból a tanítási- tanulási folyamat üteme, és követelményrendszere. Iskolánk magyar és matematika tanárai augusztusban és szeptemberben elkészítettek egy évfolyamonkénti gyakorló feladatsort, ami az egymásra épülő, folyamatosan bővülő követelményeket foglalja magában. Ez az ötödik évfolyam kivételével 90 oldal terjedelmű. Megbeszélésünk szerint a gyakorló feladatbank egy évfolyammal alacsonyabb követelményeket tartalmaz. (7. évfolyamon az ötödik, hatodik, 8. évfolyamon az ötödik, hatodik, hetedik évfolyam követelményeit magyarból és matematikából). Ennek az a célja, hogy valóban ismétlés és gyakorlás legyen, ne kelljen igazodni az adott évfolyam eltérő ritmusú új anyag feldolgozásához.

Az önálló tanulás azért fontos, mert ezeket a feladatokat nem az adott szakórán, hanem az iskolában töltött „kihasználatlan” időben végeznék el a tanulók, majd egyéni szorgalom alapján, hétvégén otthon is, de a feladatbanknak hétközben az iskolában kell lennie. Tavalyi tanévben 560 tanórán nem tudtunk

szakszerű helyettesítést biztosítani a felső tagozatban. Ha ezt osztályonként elosztjuk, átlagban 44 tanóra esik egy osztályra egy tanévben, ennek egy részében lehetőséget adunk az önálló tanulásra. A felső tagozatos napköziben, és tanulószobán is vannak olyan időszakok, mikor a tanulóknak idejük lenne a két fő tantárgy gyakorlására. A kísérlet másik része, hogy az így begyakorolt, átismételt ismeretanyagból egy évben kétszer, előre meghatározott időpontban és témakörben számot adjanak a tanulók az adott szakórán tudásukról. Így az év végi jegy árnyaltabban mutatná a tantárgyi tudást, és a folyamatos gyakorlásnak eredményét is tapasztalnák a gyerekek. A feladatok megoldásban való esetleges nehézség esetén a tanulók bármikor fordulhatnak a délutáni korrepetálásokat tartó szaktanárokhoz.

Amennyiben sikeres lesz a feladatbank, felmenő rendszerben tapasztalni fogjuk ennek jótékony hatását az alapok biztos elsajátítása, és sikeres nyolcadikos felvételi vizsga területén. Terveink szerint jó lenne a gyakorló feladatokat online rendszerben feltölteni, és diákjaink számára használhatóvá tenni, úgy, hogy a feladatsor végén a javított változatot is lássák. Erre kerestünk ingyenes programot (pl.Redmenta), de a kivitelezés még időbe, és sok munkába telik.

5.2 Arizona program

Az általános iskola egyik feladata a közösségi tanulásra, elmélyült szellemi munkára, és a szabályokhoz való alkalmazkodásra nevelés. A pedagógus akkor sikeres, ha együttműködő partnerekre talál. Fontos, hogy tanulóinkban kialakítsuk az egymás iránti tisztelet, felelősség érzését. Mindenkinek joga van a tanuláshoz, ebben a jogukban a tanulók nem sérthetik meg egymást. Az órát zavaró viselkedés nemcsak a pedagógus figyelmét vonja el újra és újra, hanem lelassítja a tanulók munkatempóját, ezzel akadályozva az eredményes előrehaladást.

Mindezek figyelembevételével tavaly elindítottam az Arizona programot, amely csak részben hasonlít az 1994-ben, Arizona állam egy phoenixi iskolájában bevezetett módszerre. A program által meghatározott három alapszabály nálunk is érvényes: 1. Minden tanulónak joga van a zavartalan tanuláshoz. 2. Minden tanárnak joga van a zavartalan tanításhoz. 3. Mások jogait tiszteletben tartom. Ha a rendzavaró magatartás többször előfordul az órán, a tanár kilátásba helyezi a tanuló esetében az óraelhagyás lehetőségét. Amennyiben nem változik a tanuló órai magatartása, az adott tantárgy felszerelésével el kell hagynia a termet. Ilyenkor egy osztálytársa kíséri le a titkárságra, ahol bejelentkezik, és a titkárnő kihívja a tanáriból az előre megbeszélt ügyeleti rend szerint a felügyelő tanárt. Az igazgatói iroda, a titkársági iroda, és a tanári

szoba között kialakítottunk egy tárgyaló termet, ami a délelőtti órák alatt üres. Itt egy 8 fős tárgyaló asztal, mellette íróasztal és számítógép található. Az ügyeletes pedagógus feljegyzi a tanuló elmondása szerint az óráról való kiküldés tényét, megbeszéli a tanulóval annak okát, majd a szabályokat, és azok közösségi tanulásban való értelmét. A tanulónak mérlegelnie kell, hogy milyen következményei vannak a rendzavarásnak, és a jövőben hogyan kíván ezen változtatni. A tíz perces beszélgetés után a tanuló önállóan készül fel az adott órai feladatokból, amit a kiküldő tanár adott neki. Az esetleges ismételt óraelhagyás tényét a közös magatartás-szorgalom értékelő negyedéves értekezleten az osztályfőnök és szaktanárok megbeszélik, majd ennek eredményeként alakítják ki a magatartás jegyet. Ha öt alkalomnál többször küldik ki óráról a tanulót, akkor az osztályfőnök beszél a szülőkkel a magatartás problémákról. Ez a tavalyi évben nem fordult elő, jellemző a tanulónként maximum két-három alkalommal való kiküldés fél év alatt. A pedagógus az óraelhagyás után szaktanári figyelmeztetésben részesíti a tanulót. Az óráról kiküldés rendszerének fegyelmező ereje van, a zavaró viselkedést meg lehet szakítani, így nem válik ismétlődő szokássá, és a pedagógusnak is lehetősége van arra, hogy ha más eszközök már hatástalanok, akkor helyreállítsa a rendet. Az „Arizona szoba” ügyeleti rendje, amelyet a felső tagozatos tanárok látnak el nem jelent nagy megterhelést, mert a pedagógus az önálló tanulás ideje alatt a szobában lévő számítógépet használva el tudja végezni az esedékes feladatait. Az óráról való kiküldés rendszere egy év után ugyan még kísérleti szakaszban van, de a tantestület, a szülők és a diákok is elfogadták ezt a rendszert.

5.3 Békés Iskola program

Az iskolai bántalmazás elleni fellépés öt évvel ezelőtt kezdődött. Első lépésként bemutattam a tantestületnek a jelenség általános oldalát, és kezdeményeztem a mérést iskolánkban. Általános vélemény volt ezután, hogy a téma érdekes, de ebben a budai kertvárosi környezetben nem jellemző az iskolai bántalmazás. Egy évvel később a DE BTK Neveléstudományi Intézet, Didaktika és IKT Tanszék, egyetemi adjunktusa, tanszékvezető tanára segítségünkre sietett, és átadta a már bevált, iskolai agresszió mértékét és körülményeit vizsgáló kérdőívét. Az első kérdőívet 2015 májusában töltötték ki a tanulók 3. évfolyamtól 8. évfolyamig, a szülők előzetes engedélye után. Az eredmény rávilágított a probléma létezésére iskolánkban, ugyan az eddig mért országos átlag alatt. A mérést elvégeztük a következő évben is, közel azonos eredménnyel. Valószínűleg bármelyik magyarországi iskolára igaz lehet, hogy ha eltérő mértékben is, de jelen van az iskolai bántalmazás.

De mit kezdünk ezekkel az adatokkal? Mi a megoldás, hol az a biztos módszer a megelőzésre? Etikatanárként ebben a témában írtam a szakdolgozatomat, ezért a szakirodalom tanulmányozása során

világossá vált, hogy nincs egyedüli üdvözítő megoldás, minden közösségnek a maga útját kell járni. A következő lépésként munkacsoport alakult iskolánk egyik angol tanárának vezetésével, melynek tagja az iskolapszichológus, az osztályfőnöki munkaközösség vezetője, és néhány lelkes tanár. Felvettük a kapcsolatot a zuglói „Békés Iskolák” program koordinátorával, és az egész tantestület számára biztosítottuk először az alapfogalmak megismerését szolgáló, majd a közösségépítésre, iskolai bántalmazás megelőzésére irányuló modul megismerését, gyakorlatban való elsajátítását.

Fontos, hogy minden pedagógus és diák és szülő számára egyértelmű legyen a konfliktus és a bántalmazás közötti különbség, a jelenség szereplőinek felismerése, és cselekvési lehetőségek, utak megtalálása. Ezt a hét részből álló ismeretterjesztő interaktív foglalkozást az előző tanévben az osztályfőnökök megtartották. A foglalkozások levezetésében segítséget kaptunk az Újbudai Humán Szolgáltató Központ munkatársaitól. A „Békítő team”, ahogy az iskolai agresszió megelőzésére született tanári csoport nevezi magát, összeállított egy szülőknak szóló bemutatót az iskolai bántalmazás megelőzését, megállítását célzó programunkról, amit a szeptemberi szülői értekezleten ismertettek az osztályfőnökök. Ezen kívül igyekszünk olyan ötleteket, kezdeményezéseket találni, melyek ébren tartják a gondolatot, hogy iskolánk egy nagy család, összetartó közösség, ahol nem bánjuk egymást. Ezt szolgálta tavaly karácsonykor a rendhagyó fadíszítés, ahol egymásnak szóló jókívánságokat fogalmaztak meg a gyerekek.

Az iskolai bántalmazás visszaszorítása az eddigiek közül a legnehezebb feladat. Eredményeinket megtartva folyamatosan támogatni kell az új megoldásokat. Létre kell hozni, és el kell fogadtatni a tantestülettel közösen egy eljárásrendet, melyben egységesen kezeljük az eseteket. Az ELTE-vel közösen minden évben részt kívánunk venni a bántalmazást vizsgáló iskolai felmérésben. Új ötletekkel, például a szüneti játéklehetőségek kiszélesítésével kívánjuk elejét venni az iskolai zaklatásnak.

6. Vezetési elvek

Eddigi gyakorlatomban, és a jövőben is törekedni kívánok a demokratikus, elfogadó légkör kialakítására, az alkotó kezdeményezések támogatására. Kezdeményezéseimet elsőként az igazgatóhelyettesekkel, majd a kibővített iskolavezetéssel vitatom meg, fontos kérdésekben kikérem a pedagógusok, szülők és diákok véleményét a döntés meghozatala előtt. A jövőben nagyobb hangsúlyt kívánok fektetni a munkaközösségek önálló feladatvégzésének növelésére. Tapasztalatom szerint az iskolában felelős beosztásban dolgozó kollégákra lehet támaszkodni, hatáskörüket növelni. Nagyobb teret kívánok adni a diákok alkotó kezdeményezéseinek is, hogy megtanulják a folyamatok elindításának, kidolgozásának és gyakorlatban való megvalósításának módját. Tisztelettel fordulok iskolánk minden tagjához, és elvárom, hogy ők is ezt képviseljék egymással való kapcsolataikban. Fontosnak tartom a rendet, rendezettséget az iskolai élet minden területén, ami majd megtart minket.

7. Kapcsolatrendszer

7.1 Együttműködés intézményen belüli szervezetekkel

Iskolánkon belül meghatározott rend szerint tartják a kapcsolatot egymással a különböző szervezetek. A **munkaközösségek** egy évben három alkalommal tartanak megbeszélést a tervezett, és elvégzendő, majd az elvégzett feladatokról. Erről írásban tájékoztatják az iskolavezetést. Az Intézményi **Tanács** alkalomszerűen, fontos kérdések megbeszélésekor, de egy évben egyszer összeül, hogy áttekintse az iskolával kapcsolatos feladatokat. A **Diákönkormányzat** másfél havonta tart gyűlést a küldöttek részvételével, egy évben kétszer az iskolagyűlésen a teljes diákság részvételével teszik fel kérdéseiket az iskolával kapcsolatban az igazgatónak.

7.2 Együttműködés intézményen kívüli szervezetekkel

7.2.1 Dél-Budai Tankerületi Központ

Iskolánk fenntartójával a Dél-Budai Tankerületi Központ munkatársaival jó kapcsolatban vagyunk. A szigorú költségvetési fegyelem, pénzügyi gazdálkodás, az iskolából nézve néha kényelmetlen, de az állami vagyonról való tisztességes gondoskodás szemszögéből üdvözlendő. Sokat segít a napi vezetői gyakorlatban, a felmerülő kérdések megválaszolásában az a képzett szakemberekből álló csapat, aki készséggel segít szakmai, jogi, informatikai, vagy az iskola üzemeltetésével kapcsolatos kérdésekben. Új ötleteket, együttműködő, segítő kapcsolatot nyújt a Tankerület által támogatott igazgatói munkaközösség, ahol egymás munkáját, jó gyakorlatát is megismerjük.

7.2.2 Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormányzata

Újbuda Önkormányzata továbbra is szerepet vállal az iskolai épület karbantartásában. Idén tervezett felújítás a kisépületben megvalósuló árnyékolástechnikai beruházás, továbbá segítséget nyújtottak tavaly az udvar balesetmentesítésében. Közös ünnepeken is részt veszünk, idén meghívást kaptunk az október hatodikai önkormányzati ünnepségre a Petőfi Laktanyába, ahol a műsort diákjaink adták. Szükség esetén mindig segítségünkre állnak, az iskolai csőtörés elhárításánál azonnal ásványvizet kaptunk a gyerekeknek. Meghívást kapunk pedagógus estre, díjátadókra. A Smart11 Kft. informatikai továbbképzést tartott munkatársainknak az okosterem használatáról, ami szintén önkormányzati beruházásban valósult meg. Négy éve támogatja Újbuda Önkormányzata iskolánk cserediák programját a kézdiszentléleki Apor István Általános Iskola diákjaival. Szakmai segítség kapunk a Pedagógiai Napok rendezvényen. Erősítik intézményen belüli kapcsolatainkat új vagy éppen távozó kollégák elismerésével, és az intézményen kívül támogatják a kerületi intézményvezetők munkáját közös kirándulás szervezésével. Az Újbuda Sportjáért Nonprofit Kft a tavalyi tanévben elért sporteredményeinkért sportszervásárlási támogatásban részesítette iskolánkat. Mindezekért köszönettel tartozunk.

7.2.3 Újbuda Humán Szolgáltató Központ

A Család és Gyermekjóléti Központ folyamatos kapcsolatot tart fent iskolánkkal. Egyrészt biztosítja a gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetését, az aktuális ügyekben való segítségnyújtást, másrészt tevékenyen közreműködik az iskolai bántalmazás megelőző programban, konfliktuskezelési tréningek megtartásában. A Család és Gyermekjóléti Központ munkatársai részt vesznek azokon a csoport megbeszéléseken, melyek a békés iskola program keretében tartanak iskolánk pedagógusai. A két éves közös munka eredménye, hogy az osztályfőnökök első osztálytól nyolcadikig élnek azzal a lehetőséggel, hogy különböző foglalkozások megtartását kérik osztályukban, ha erre megítélésük szerint szükség van.

- Lehet másképp? Lehet másképp! Interaktív konfliktuskezelés
- „Zizi, légy a barátom!” foglalkozássorozat
- Internetes biztonság-internetes zaklatás
- Interaktív közösségépítő foglalkozás
- Varázskert- relaxációs gyakorlat
- K.I.A.B.Á.L. bűnmegelőzési és drogrevenziós társasjáték
- Párkapcsolati és szexuális nevelés
- Interaktív foglalkozássorozat a zaklatás, bántalmazás megelőzésére

7.2.4. Farkasréti Szülői Szervezet

A Farkasréti iskola szülői szervezete aktívan közreműködik az iskola életében. Az iskolai udvar részbeni javítása szülői adományból, szülői munkával jött létre. Nemcsak a problémák megoldásában, hanem az egyéb gyermekeket érintő kérdésekben is együttműködők. Egy éve indult a szülői teadélután, amit szülői fórumra kereszteltünk később. Azokat a kérdéseket, melyek az egész szülői közösséget érintik, délutáni személyes találkozás formájában beszéljük meg. Sikeres volt a mobiltelefon használatával kapcsolatos fórum, de az a tapasztalat, hogy jól kell megválasztani a témát, és a hívószavakat, hogy a szülők többsége eljőjön a fórumra. Továbbra is szeretnénk együttműködni a szülők közösségével, véleményüket figyelembe véve stratégiai kérdésekben.

7.2.5 Farkasrét a Gyermekekért Alapítvány

Az Alapítvány célja a Farkasréti Általános Iskola tanulóinak szabadidős, és kulturális tevékenységének támogatása. Az Alapítvány kuratóriuma a tanárok kéréseit mérlegelve dönt a támogatás mértékéről. Segítséget nyújtanak a táborozási díjak, kulturális és egyéb gyermeket érintő rendezvények támogatásában, az iskola eszközparkjának fejlesztésében.

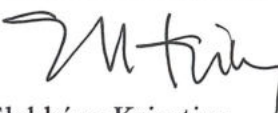
8. Összegzés

A Farkasréti Általános Iskola jelenleg egy jól működő iskolai rendszer. A pedagógusok egymással segítő, támogató kapcsolatban állnak, és nyitottak a kezdeményezésre. Új utakat keresnek, mindenki képességei és érdeklődése szerint. Nincsenek egymásnak feszülő csoportok, érdekellentétek. Mindenki által elfogadott a demokratikus, de egyben szabálytisztelő légkör. A diákok körében nincsenek kirívó fegyelmi problémák, tanulási nehézségek. Kedves, vidám és nyitott fiatalok, akik szeretnek iskolába járni. A szülői közösség elfogadó, és mindenben segítőkész.

Az iskolaigazgatónak, aki a vezetés lehetőségét megkapja, el kell döntenie a jövőben, hogy az eddig felvázolt értékekből mit tart meg, mi az, amin változtat.

Szeretném továbbra is vezetni a Farkasréti Iskolát, és hagyományait, nyitottságát, barátságos légkörét fenntartani. Szeretnék változtatni a tehetséggondozás rendszerén, eredményesebbé tenni azt. A tanulási teljesítmény, jobb kompetencia és felvételi eredmények elérésére törekedni. Mindezt az eddig bevált, pedagógusokkal, diákokkal, szülőkkel együttműködő légkörben.

Budapest, 2019. 11. 11.

Elekházy Krisztina

9. Mellékletek

- Szakmai önéletrajz
- Pályázati Nyilatkozat
- Szakképzettséget igazoló oklevelek
- Jelenlegi tanulmányokat igazoló jogviszony igazolás/ Kodolányi János Egyetem
- Munkáltatói jogviszony igazolás
- Hatósági erkölcsi bizonyítvány

Pályázati nyilatkozat

Alulírott Elekházy Krisztina, pályázatot nyújtok be az Emberi Erőforrások Minisztere által kiírt pályázat (TK/196/02041-1/2019) alapján, a Farkasréti Általános Iskola intézmény-vezető beosztás ellátására, az állás betöltésére.

Alulírott, Elekházy Krisztina (anyja neve: Fórizs Éva) nyilatkozom, hogy a benyújtott teljes pályázati anyagommal kapcsolatban hozzájárulásomat adom személyes adataim kezeléséhez, továbbításához.

Emellett hozzájárulok a benyújtott teljes pályázati anyagom sokszorosításához, továbbításához (harmadik személlyel történő közléséhez).

Budapest, 2019. 11. 10.

Elekházy Krisztina